

תרומת התעופה לכלכלה הישראלית

Posted on 19 בספטמבר 2016 by עוזי בכר

ענף התעופה הוא גורם חשוב בפעילות הכלכלית בישראל, מספק לחברות ישראליות גישה לשווקים גלובליים, כח מניע חשוב להשקעות זרות ישירות (FDI- foreign direct investment) ותורם לתיירות הנכנסת. נתונים עדכניים בכתבה **Category: תעופה**

על פי נתוני ארגון התיירות הבינלאומי מספר התיירים בעולם הגיע ל-1.1 מיליארד בשנת 2014, גידול של 4.7% בהשוואה ל-2013 ועל פי נתוני יאט"א בשנת 2014 מספר הנוסעים בתחבורה האווירית הגלובלית הגיע ל- 3.3 מיליארד, עלייה של 170 מיליון נוסעים לעומת 2013.

מה תרומתה של התעופה בכלל ולכלכלה הישראלית בפרט ?

התעופה תורמת לכלכלה במספר דרכים: הובלה אווירית מספקת יתרונות באופן ישיר לנוסעים ומובילים ע"י חיבור בין מדינות ושוקים, עידוד התיירות, מסחר והשקעות המובילים למינוף הכלכלה במדינה.

בנוסף, ענף התעופה הוא מגזר כלכלי בעל ערך עליון התומך באופן ישיר בהעסקת עובדים ועקיף דרך שרשרת האספקה.

ענף התעופה הוא גורם חשוב בפעילות הכלכלית בישראל, מספק לחברות ישראליות גישה לשווקים גלובליים, מניע חשוב להשקעות זרות ישירות (FDI- foreign direct investment) ותורם לתיירות הנכנסת.

בין השנים 2013-2008 תנועת הנוסעים גדלה בשיעור של 29% בהשוואה לשיעור הצמיחה הממוצעת בעולם של 41% בשנים אלו. מעל 15 מיליון נוסעים עברו בנתב"ג בשנה החולפת, גידול שנתי בתנועת הנוסעים של 6.6% וקפיצה של פי שניים בעשור האחרון. כמו כן, נרשם גידול של 5% בביקושים של חברות תעופה זרות לטוס לישראל. בנתב"ג פועלות כיום למעלה מ-110 חברות תעופה.

סקר שנערך לאחרונה בישראל בקרב מדגם מייצג של האוכלוסייה מראה כי היעדים הכי אהובים ע"י ישראלים הם: צפון אמריקה (ארה"ב וקנדה), תאילנד, איטליה וצרפת.

המרוויחים העיקריים מהובלה אווירית הם צרכנים (נוסעים, מטען). נוסעים נהנים מהאפשרות לטוס מנקודה אחת לשנייה למטרת עסקים, פנאי, ביקור חברים ומשפחה או למשלוח מטענים. כל אלה באים לידי ביטוי בתשלום עבור השירות שהם מקבלים מחברות התעופה.

ההוצאה הממוצעת בישראל לנפש עבור תחבורה אווירית בשנת 2013 עמדה על 487 דולר, פי 4 מהממוצע העולמי (116 דולר). נתון המדגיש את חשיבותה האסטרטגית של הובלה אווירית למשק הישראלי. מחיר כרטיס הטיסה הממוצע מישראל ירד ב-5% בין השנים 2013-2008 הודות לתחרות וכניסת חברות תעופה חדשות לשוק הישראלי. קשרי תעופה עבור מדינה הוא מדד למספר קווי התעופה, יעדים, תדירויות וקיבולת למדינה וממנה. היתרונות שתחבורה אווירית יכולה להעניק גדלים באופן ישיר לקשרי התעופה המפותחים שלה. מישראל יוצאות טיסות ל-86 יעדים ב-45 מדינות רובן באירופה, אך גם בצפון אמריקה, אפריקה ואסיה.

תחבורה אווירית יוצרת עבור חברות ישראליות גישה לשווקים גלובליים בצורה רחבה יותר ומתן שירותים והעברת סחורות בהשוואה לכל תחבורה יבשתית. תחבורה יבשתית יכולה להתחרות באווירית רק למרחק של עד 3 שעות נסיעה ברכב מהיעד, כלומר היא מוגבלת לשוק מקומי בלבד. לעומתו השוק הפוטנציאלי הנגיש במרחק 3 שעות טיסה שווה ערך ל-765 מיליארד דולר נוספים.

הרוב המכריע של צרכנים לא טס רק עבור חווית הטיסה בלבד, אלא למטרת עסקים, פנאי או משלוח מטען. תעופה מחברת עסקים למגוון רחב של שווקים גלובליים ע"י הגדלת בסיס הלקוחות הפוטנציאלי. למרות שהובלת מטענים בינלאומית רשמה ירידה של 1% עדיין 35% מהמסחר העולמי תלוי בהובלה אווירית. הובלת מטענים חשובה במיוחד עבור מגוון רחב של מוצרים מתכלים (מזון לדוגמה) ומספר לא מבוטל של תעשיות תלויות באספקה אווירית לפס הייצור שלהן וצמצום עלויות על ידי הפחתת הצורך באחזקת עודפי ציוד.

בנוסף, סקר שנערך בארה"ב מצביע על כך שכ-28% מהסכמים בין עסקים לא היו נחתמים אלמלא פגישה ישירה בין הלקוחות ו-40% מהלקוחות מושפעים מקשר אישי עם הספקים בהשוואה ל-16% שאינם מושפעים.

ענף התיירות תורם רבות לכלכלת מדינת ישראל. בשנת 2012 הכנסות המדינה מביקור תיירים מוערך בסכום של כ-11 מיליארד דולר, כאשר 72% מכניסות תיירים היו בדרך האוויר בהשוואה לממוצע הגלובלי של 50%.

סקר של אנשי עסקים בכירים מוכיח כי 87% מהם מושפעים מהקשר הישיר שבין השקעה במדינה למספר הטיסות למדינה וממנה וגם למיקומו של מטה הנהלת החברה. בהקשר זה ממוקמת ישראל במקום ה-52 מתוך 140 מדינות.

ראוי להזכיר כי נתונים רבים קשורים למצבה הגיאוגרפי של מדינת ישראל והצורך ההכרחי בתחבורה אווירית רחבה וזמינה לתושביה.